

289 с.

2. Микеле де Сальвіа. Прецеденти Європейського Суду по правам человека. Руководящие принципы судебной практики с 1960 по 2002 годы. Ассоциация юридический центр. Спб.: Юридический центр Пресс, 2004. 1071 с.

3. Волков К. Забезпечення права на свободу та особисту недоторканність при затриманні особи. URL: <http://www.pravoznavec.com.ua/period/article/33082/%C4>.

4. Малько А.В. Стимулы и ограничения в праве: Теоретико-информационный аспект. Саратов: Изд-во Саратов. ун-та, 1994. 183 с.

УДК 351:65.012.8(043.2)

Гибалюк І.І., здобувач вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Токарева К.С., к.ю.н., доцент

ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

Досягнення інформаційних технологій, разом із об'єктивними перевагами, створили значно нові потенційні загрози використанню досягнень із цілями, несумісними з цілями збереження миру та безпеки.

Усвідомлення необхідності поважати принципи міжнародного права, забезпечувати права і свободи, не використовувати інформаційні та комунікаційні технології в незаконних цілях - все це звернув увагу на проблеми міжнародно-правового регулювання інформаційної безпеки, в тому числі як основи для обмеження інформації про права людини.

Обмеження даних щодо прав людини слід застосовувати лише «в особливих випадках» ... у «неминучих» випадках потреби»... і органи державної влади повинні вжити подібних заходів лише якщо вони дійсно потрібні в цій ситуації і жодної неможливо вирішити завдання іншими способами [3].

Інформаційна безпека - це стан захисту норм і параметрів інформаційних процесів та відносин, встановлених законом [4].

Причини для інформаційної небезпеки можуть бути різні, але у всіх випадках пов'язані з характером інформації, її сутністю та роллю у існуванні соціальних систем [1].

Постійним джерелом загроз інформації є коріння нерегульованих міжнародних відносин та міжнародної конкуренції та конфлікт національних інтересів, у войовничості націй, різниця між життєво важливими цілями та інтересами цілих держав.

Не існує універсальної міжнародної угоди про міжнародну

інформаційну безпеку. Однак існує ряд м'яких законів Резолюції Генеральної Асамблеї ООН, які дають змогу визначити характеристики, їх розмежування контури, а в деяких випадках і для виявлення елементів майбутнього механізм міжнародно-правового регулювання міжнародної інформаційної безпеки [8].

В ООН над цими питаннями працюють три комітети Генеральної Асамблеї.

Загальне бачення проблеми майбутнього інституту міжнародної інформаційної безпеки знайшло відображення в резолюції доповіді другого комітету – «Створення глобальної культури кібербезпеки» (A/RES/57/239). Проблема ускладнюється кількістю загроз в галузі інформаційних технологій, що постійно зростають.

Сьогодні спеціалісти визначили 42 типи інформаційних загроз (від незаконного доступу, незаконного перехоплення та змішування даних, до інформаційних воєн). Існування такого широкого спектру інформаційних загроз та аналіз джерел загроз передбачають два аспекти інформаційного впливу - технічний і змістовний. Йдеться про використання та вплив програмного та апаратного забезпечення, а також інформаційних (інформаційних та психологічних) засобів [2].

На сьогоднішній день існує два підходи до міжнародного права регулювання інституту міжнародної інформаційної безпеки.

Прихильники першого наполягають на комплексному підході до правового регулювання міжнародної інформаційної безпеки - шляхом створення міжнародно-правового механізму глобального захисту інформації від будь-яких загроз інформації, створення спеціального міжнародного трибуналу за інформаційні злочини, спільна розробка технологій глобального захисту від інформаційних атак.

Другий підхід не передбачає всебічного міжнародно-правового регулювання інформаційної безпеки. Передбачалося поширення лише терористичної та кримінальної складових.

Це не стосується питань міжнародно-правового регулювання, що забороняють розробку та використання інформаційної зброї, інформаційні війни. Послідовники цього підходу вірять, що міжнародно-правове регулювання діяльності установи можливо на регіональному рівні [7].

Міжнародно-правові норми міжнародної установи інформаційної безпеки почали називати імена терористів та кримінальні аспекти та консолідацію відповідних угод на регіональному рівні.

Інформаційні війни як засіб ведення зовнішньої політики держави становлять особливу проблему.

Зазначимо, що деякі автори, враховуючи інформаційну війну з точки зору Статуту ООН, підкреслюють, що це форма сили і що вона є незаконною [9].

Війна пов'язана з її трактуванням як явного або неявного цілеспрямованого інформаційного впливу систем одна на одну з метою отримання певного прибутку в політичній, економічній, ідеологічній сфері. Однак інформаційну війну слід розуміти як виняткову інформаційно-ідеологічний вплив на населення [5].

Тривога випливає насамперед із обставин використання величезного потенціалу інформаційних кібертехнологій в інтересах військово-політичної підтримки переваги, протистояння влади, шантажу, що відкриває нові напрямки гонки озброєнь [6].

Проблеми заборони розвитку та використання інформації зброї та, як наслідок, інформаційна війна навряд чи може бути визначена лише на міждержавному рівні. Значна увага до цих питань сплачуються міжнародними організаціями (ООН, ЄС, СНД, ШОС, ОЕСР), які сьогодні зосереджені на пошуку спільних підходів до вирішення правових проблем міжнародної інформаційної безпеки.

Література

1. Губін С.О. Інформаційна безпека як результат розвитку громадянського суспільства. Матеріали міжнародної наукової конференції молодих науковців, аспірантів і студентів. Одеса-Львів, 2008. С. 64-68.

2. Забара І.М. Міжнародне інформаційне право: актуальні проблеми. Наукова доповідь. Київ, 2011. 23 с.

3. Кормич Б.А. Організаційно-правові основи політики інформаційної безпеки: автореф. д.ю.н.: 12.00.07. Національний університет внутрішніх справ МВС України. Харків, 2004. 41 с.

4. Кормич Б.А. Особливості правових гарантій інформаційної безпеки людини, суспільства та держав. *Актуальні проблеми політики*. Вип. 24. Одеса, 2005. С. 134-145.

5. Короткий Т.Р., Коваль Д.А. Информационные войны как объект регулирования международного права. *Інформаційна безпека*. 2010. № 2 (4). С. 70-78.

6. Крутских А. Информационный вызов безопасности на рубеже XXI века. *Международная жизнь*. 1999. № 2. С. 82-89.

7. Смирнов А.И. Некоторые проблемы информационной безопасности в международных отношениях. *Информация. Дипломатия. Психология*. Москва: Известия, 2002. 353 с.